

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 262/2014-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. apríla 2014 predbežne prerokoval sťažnosť I. K., zastúpeného advokátkou JUDr. Máriou Kozákovou, Odborárska 7, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných práv postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 40 Er/1092/2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. K. o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. februára 2014 doručená sťažnosť I. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných práv (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 40 Er/1092/2007 (ďalej len „okresný súd“).

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

«Jadrom problému je súdny výklad záväznosti lehôt v exekučnom konaní a rovnosti postavenia účastníkov pri ich výklade súdmi.

Nedodržanie zákonných lehôt stanovených v exekučnom poriadku pre exekútora a súd je postup poškodzujúci záujmy povinného.

Uznesením Okresného súdu Košice I spis. zn. č. 40 Er/1092/2007-46 EX 178/2007 7107205672 bolo rozhodnuté o pripustení zmeny účastníka exekučného konania na strane oprávneného pričom došlo zo strany porušiteľa k svojvoľnému výkladu §-37 ods. 3 Exekučného poriadku... návrh na pripustenie zmeny účastníkov konania je exekútor povinný súdu doručiť v lehote 14 dní odo dňa, keď sa o týchto skutočnostiach dozvedel. Súd rozhodne do 60 dní od doručenia návrhu uznesením .

Podľa napadnutého uznesenia zo dňa 8. 1. 2013 bol postupníkom spoločnosťou S. a. s. spolu s oprávneným postupcom spol. V. a. s. podaný návrh na zmenu účastníkov.

Zmluva o odkúpení pohľadávky bola medzi postupcom a postupníkom spísaná 16. 4. 2012.

Prvé rozhodnutie Okresného súdu o návrhu z 8.1.2013 som obdržal dňa 13. 5. 2013 a o odvolaní povinného rozhodol súd až po podaní sťažnosti dňa 17. 12. 2013...

Ak zmluva bola podpísaná 16. 4. 2012 a návrh na zmenu účastníkov bol podaný až 8. 1. 2013 tak obdobie 8 a pol mesiaca nie je „primeraná lehota“ akú má zákonodarca na mysli v §-e 37 ods. 3 EP.

Jeho subjektívny výklad v napadnutom uznesení súdu považujem za porušenie:

- môjho základného práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, na súdnu ochranu a inú právnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie v primeranej lehote podľa čl.46 ods.1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy SR*
- právo na spravodlivé súdne konanie zakotvené v článku 6 ods. 1 vety prvej Dohovoru..., domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva zakotvené v článku 46 ods. 1 a 2 Ústavy...*

Rozhodnutím Okresného súdu Košice I., spis. zač. 40 Er/1092/2007-27... sa vedie pred súdnou exekútkou JUDr. Renátou Ďurkovou... konanie o vymoženie 1 578,84 € s príslušenstvom a trov exekúcie.

Uznesením Okresného súdu zo dňa 5. 12. 2013 súd po mojej sťažnosti na prieťahy v konaní rozhodol a pripustil zmenu účastníka na strane veriteľa.

Moju prvú sťažnosť zo dňa 15. 10. 2013 súd odložil z dôvodu, že súčasťou sťažnosti nie je úradne osvedčená plná moc.

Ak v celom spise pojednávajúcom o exekúcii od roku 2007 je splnomocnenie pre moju právnu zástupkyňu , ktorá je vedená v oficiálnom zozname SAK- verejne dostupnom a k zmene v zastúpení nedošlo, tak nerozumiem výkladu §-u 5 ods. 9 zákona 9/2010 Z. z. o sťažnostiach.

Som toho názoru, že okresný súd pri vybavovaní mojej sťažnosti, jeho odložením ma poškodil, keď mi neuložil lehotu na odstránenie vady podania, t. j. doloženie overenej plnej moci...

V záujme rýchleho vybavenia sťažnosti, som ju napísal vo svojom mene.

Odpoveď ma prekvapila. Nie je z nej jednoznačné, prečo je nedôvodná a prečo nedošlo k porušeniu mojich práv. Zdôvodnenie citujem“ exekučný poriadok nestanovuje lehotu, v ktorej má súd rozhodnúť v prípade, že bolo podané odvolanie proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka“

... „Aj keď lehota, ktorá uplynula od podania odvolania, sa Vám javí ako neprimeraná, je adekvátne počtu napadnutých exekučných vecí a personálnemu obsadeniu oddelenia.“

Ja ako sťažovateľ nemôžem ovplyvniť počet nápadov a personálne obsadenie súdov. No ako občan - daňovník takéto zdôvodnenie ma nemôže uspokojiť a už vôbec nemôže ospravedlniť konanie porušovateľa a viesť ho k subjektívnym záverom pri hodnotení sťažností.

Prvé uznesenie o zmene na strane oprávnených súd mi doručil dňa 13. 5. 2013. Z neho som vyčítal, že dňa 8. 1. 2013 návrh podal priamo na súd S. a. s. ako postupník, spolu s oprávneným postupcom spol. V.

Prílohou návrhu bola zmluva o postúpení pohľadávky uzavretá dňa 16. 4. 2012.

V tomto uznesení sa nikde nehovorí o povinnosti exekútora, ktorý si už svoju odmenu stiahol, ale povinnosť si neplnil.

Ak okresný súd na jednej strane vo svoj prospech tvrdí pri vybavovaní mojej sťažnosti, že exekučný poriadok... neukladá súdu žiadnu lehotu v ktorej má súd rozhodnúť o odvolaní proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, tak na strane druhej súd je povinný sledovať a riadiť sa lehotami v §-e 37 ods. 3 EP ktoré svedčia v môj prospech.

V exekučnom poriadku § 37 ods.3 sa hovorí „Proti inému než tomu, kto je v rozhodnutí označený ako povinný alebo v prospech iného než toho, kto je v rozhodnutí označený ako oprávnený, možno vykonať exekúciu, len ak preukáže, že naňho prešli práva...

Z dikcie zákona vyplýva, že existencia prechodu práv je len prvá časť podmienky.

Druhou a treťou podmienkou je povinnosti vyplývajúce z exekučného titulu sú účastníci konania povinní bez zbytočného odkladu písomne oznámiť tieto skutočnosti exekútorovi.

V tomto bode zákonodarca ukladá povinnosť :

- 1. oznamovaciu v termíne označenom slovami bez zbytočného odkladu. No obdobie od 16. 4. 2012 do 8. 1. 2013 nemožno považovať za konanie bez zbytočného odkladu.*
- 2. Ukladá presne povinnosť komu treba oznámiť zmeny.*

Tieto podmienky sú rovnocenné a súd ich v mojom prípade takto neriešil.

I keď zrazu bez vysvetlenia v uznesení zo dňa 5. 12. 2013 sa píše, že návrh podala exekútorka. Pre mňa ako povinného je smerodajné to čo je v uznesení súdu. Ak súd raz vo svojom prvom rozhodnutí rozhodol, že návrh podal postupník spolu s postupcom a nie exekútorka, tak ako môže bez zdôvodnenia tvrdiť, že návrh podala exekútorka.

1. Jadrom problému je súdny výklad záväznosti lehôt v exekučnom poriadku a rovnosti postavenia účastníkov pri takomto výklade

2. Nedodržanie lehôt stanovených v exekučnom poriadku pre exekútora a súd sú konania poškodzujúce záujmy povinného...

Ak úlohou exekučného konania je čo najskoršie vymôžeme práve - pohľadávky, tak povinnosťou všetkých na ktorých sa vzťahuje exekučný poriadok dodržiavať zákonom stanovené lehoty bez výnimky.

Exekučná činnosť je výkonom verejnej moci, exekútor tak reprezentuje štát. Exekútor vzhľadom na uvedené by mal vykonávať exekučnú činnosť nestranne a nezávisle. Pri výkone svojej činnosti je viazaný len Ústavou..., ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami

podľa čl. 7 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, zákonmi, inými všeobecne záväznými právnymi predpismi vydanými na ich vykonanie a rozhodnutím súdu vydanom v exekučnom konaní. Exekútor je samozrejme zodpovedný za svoje konanie pri vykonávaní exekučnej činnosti...

Podstatné je, že som zaplatil základnú sumu, ktorú som dlhoval zdravotnej poisťovni s tým, že zákon mi v tom čase umožňoval odpustenie penále, ktoré teraz už štát uznal, že sú likvidačné pre podnikateľov a exekútor si ich privlastnila ako odmenu za nič a vyúčtovanie nepredložila povinnému ani oprávnenému...

Tým som ako povinný nevedel, že som základ pre odpustenie penále nezaplatil a podmienku nesplnil.

Tu potom vyvstáva otázka, ak od exekútora sú nevyžaduje dodržiavanie lehoty na predkladanie zmien v procese exekučného konania tak ako si plní exekútor základnú funkciu...

Podľa mňa každú lehotu, ktorá ukladá zákonnú povinnosť či oprávnenému, veriteľovi či súdu zákonodarca do exekučného poriadku zakotvil s jediným zámerom urýchliť bez zbytočných škôd vymôžeme pohľadávky.

Preto lehoty uložené, oprávnenému, povinnému či súdu sú rovnocenné, a ich zmeškanie má mať rovnocenné následky t. j. zmeškanie lehoty a prepadnutie práva.

Z toho pohľadu mal porušiteľ - okresný súd v rámci svojej právomoci posudzovať rovnocenne právo oprávneného prostredníctvom exekútora i povinnosť povinného...

Ak by porušiteľ uznal, že lehoty v EP sú záväzné pre oprávneného, exekútora i povinného tak nedodržanie 14 dňovej lehoty by malo za následok, že i keď hmotnoprávny nárok existuje, ale lex specialis EP jeho uplatnenie neumožňuje, pretože lehota na uplatnenie jeho nároku uplynula.

Rozhodnutím sťažovateľa tento môj právny názor nebol potvrdený.

Zrušenie napadnutého uznesenia vyrieknutím ústavného súdu je pre mňa ako povinného mimoriadne dôležité, lebo v zmysle §-u 37 EP ods. 5 ak súd zmenu účastníkov konanie nepripustí, pokračuje súdny exekútor v konaní s pôvodnými účastníkmi a zostanú mi ako teraz už dôchodcovi zachované aj ďalšie práva.

Oprávnený - V. má celý štáb odborníkov - právnikov a exekútorov, ktorých si platí z mojich daní, aby vymohol dlhy, ktorým sa 10 rokov nevenoval mi vznikol v roku 1995 a vymáhal roku 2007).

Zaplatil exekútorke nemalé peniaze a pri nahliadaní do spisu som zistil, že nikdy nežiadal od exekútorky správu či vyúčtovanie úkonov.

Neskúmal, keďže odo mňa mal od začiatku žiadosť o odpustenie penálov, či som splnil podmienky vyplývajúce zo zákona a že čo urobila exekútorka pre vymoženie dlhu, keďže si stiahla odmenu a oprávnenému nič nevyplatila.

A znovu som pri hromadných zákazkách zdravotnej poisťovne, ktorá v rámci svojho personálneho obsadenia za 10 rokov nemala záujem bez zvyšovania nákladov vymôcť svoju pohľadávku nemala záujem riešiť nedoplatky i keď jej to vlastný zákon umožňoval, ale zaťažil mňa ako povinného toho času dôchodcu zaplatením úžerníckych -likvidačných poplatkov...

Slovenská komora exekútorov v nečinnosti exekútorky v zmysle §-u 36 ods. 5 a §-u 37 ods. 3 a ods. 5 EP nevidela porušenie zákona rovnako ani vo vyúčtovaní odmeny bez toho aby oprávnenému niečo zaplatila a aby toto predložila súdu..

Aby som si uplatnil prípadnú náhradu škody, ktorá by mi vznikla konaním súdneho exekútora, prostredníctvom samostatného konania v súlade so zákonom č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci musím vedieť záväznosť §-ov 36 ods. 5 a §-u 37 ods. 3 a ods. 5 EP...

Uznesením Okresného súdu Košice I spis. zn. č. 40 Er/1092/2007-46 EX 178/2007 7107205672 došlo k porušeniu mojich ústavných práv pri uplatnení §-ov 36 ods. 5 a §-u 37 ods. 3 a ods.5 EP a tým, že pri vybavovaní sťažností svoju nečinnosť neuznáva, ale odvoláva sa na počet nápadov a personálne obsadenie...»

Sťažovateľ na základe uvedeného navrhuje, aby ústavný súd vyniesol tento nález:

„- Okresného súdu Košice I spis. zn. č. 40 Er/1092/2007-46... svojim postupom porušil základné právo I. K. na súdnu ochranu a inú právnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy SR a čl.48 ods. 1 Ústavy SR

- I. K. priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 2 000 €, ktoré je Okresný súd Košice I povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

- Uznesenie Okresného súdu Košice I uznesením spis. zn. č. 40 Er/1092/2007-46 EX 178/2007 7107205672 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie

- Okresný súd Košice I je povinný uhradiť trovy konania v sume 463 €... na účet právnej zástupkyne JUDr. Márii Kozákovej,... do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy, ktorú poskytuje v rozsahu vyplývajúcom z ustanovení čl. 125 až čl. 130 ústavy, má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127

ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Všeobecné náležitosti sa týkajú formy a obsahu návrhu.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone, čo osobitne platí v prípadoch, v ktorých je sťažovateľ uplatňujúci ochranu svojich základných práv a slobôd zastúpený advokátom.

Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie, ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili, označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody, a označenie, proti komu sťažnosť smeruje.

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľova sťažnosť neobsahuje jasný návrh rozhodnutia vo veci samej (petit), ktorého vydania sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), vymedzený presne, určito a zrozumiteľne, teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci.

Jedným zo závažných obsahových nedostatkov petitu brániacim meritórnemu preskúmaniu sťažnosti je absencia dostatočného označenia práv alebo slobôd sťažovateľa, ktoré mali byť porušené. Aby bola formulácia návrhu na rozhodnutie úplná a zrozumiteľná, petit sťažnosti, ktorým je ústavný súd pri svojom rozhodovaní viazaný, má obsahovať nielen označenie ustanovenia, ktorým je zaručené právo, ktoré malo byť porušené, ale aj slovné vyjadrenie tohto práva, a to tak, aby neboli vo vzájomnom rozpore. Uvedené je nevyhnutné pre vymedzenie hraníc, v ktorých navrhovateľ žiada realizovať ústavný

prieskum dodržiavania základných práv a slobôd v konaniach realizovaných súdmi (obdobne III. ÚS 74/2013).

Sťažnosť je takisto chaotická a vyznačuje sa zmatečnosťou svojho obsahu, ktorá vyúsťuje do nedostatku jednej zo zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti požadovanej ustanovením § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ktorou je logické, kompaktné a dostatočne určité odôvodnenie návrhu. Odôvodneniu sťažnosti sťažovateľa takáto kvalita zjavne chýba, pretože ten v sťažnosti žiadnym spôsobom neodôvodnil porušenie svojich základných práv podľa čl. 48 ods. 1 ústavy (ide o základné právo na zákonného sudcu) a čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy (na súdnu a inú právnu ochranu) a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (práva na spravodlivé súdne konanie) postupom, resp. uznesením okresného súdu. Sťažovateľ tiež nesprávne v petite a odôvodnení sťažnosti označil čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy ako práva aj na spravodlivé súdne konanie (namiesto čl. 6 ods. 1 dohovoru). Odôvodnenie predloženej sťažnosti takisto neobsahuje ani jednu dostatočne konkrétnu ústavnoprávne relevantnú námietku, ktorá by mala svedčiť v prospech záveru o porušení niektorého z označeného základného práva podľa ústavy postupom a uznesením okresného súdu z 5. decembra 2013 v konaní vedenom pod sp. zn. 40 Er/1092/2007 (ktorým pripustil zmenu účastníka exekučného konania na strane oprávneného na základe jeho návrhu), na ktorých ochranu je ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy povolaný.

Ústavný súd takýto rozsah nedostatkov zákonom predpísaných náležitostí, aký vyplýva z podania sťažovateľa, nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010 a I. ÚS 594/2012).

Ústavný súd preto aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľa advokátkou z uvedeného dôvodu sťažnosť odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí (bez toho, aby preskúmaval namietané uznesenie okresného súdu z 5. decembra

2013) podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde už pri jej predbežnom prerokovaní (obdobne napr. III. ÚS 604/08, III. ÚS 210/2010, I. ÚS 584/2012, III. ÚS 571/2012).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. apríla 2014